

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

II. Synodi Tricaßinae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Ego Hludouicus misericordia Domini Dei nostri & electione populi Rex constitutus promitto, teste Ecclesia Dei, omnibus ordinibus, Episcoporum videlicet, sacerdotum, Canonicorum, monachorum, atque sanctimonialium, regulas a patribus conscriptas & apostolicis attestationibus roboratas ex hoc in futurum tempus me illis ex integro servaturum. Polli-

ceor etiam me servaturum leges & statuta populo qui mihi ad regendum misericordia Dei committitur, per commune consilium fidelium nostrorum, secundum quod praedecessores mei Imperatores & Reges gestis inscruerunt, & omnino inviolabiliter tenenda & observanda decreverunt. Ego igitur Hludouicus rectitudinis & justitiae amore hanc spontaneam promotionem meam relegens manu propria firmavi.

TITVLVS II.

Synodi Tricassinae.

ANNO INCARNATIONIS DOMINICÆ DCCCLXXVIII.

Indictione XII. mense Augusto lecta sunt in synodo Tricassina haec quæ sequuntur capitula, statuta à domino Iohanne summo Pontifice Romano, quæ sancta Synodus recepit & confirmavit.

CAP. I.

VT Episcopi cum omni reverentia a cunctis mundi potestatibus debite honorentur, atque coram eis federe nullatenus audeant, nisi illis praeципientibus. Et res ecclesiastica a laicis & popularibus prater Praefulm earum conscientiam nullo modo contingantur. Quod si post hanc nostram definitionem quis tentaverit, prius communione Ecclesiae repulsus, si non resipuerit, anathematis vinculo innotetur.

II.

Ecclesiarum sanctarum possessiones, id est, monasteria, mansa, cortes, villas, patrimonia, omniaque quæ jurisdictionibus earundem convenient, nullus suppetere a Romano seu reliquis Pontificibus presumat, nisi persona quas canonica facit auctoritas; ut est illud primo anno ordinationis nostræ apud beatum Petrum Apostolum constitutum.

III.

Vt illa capitula quæ anno precedente apud Ravennam statuimus synodali collegio, inconvulsa ab omnibus obseruantur.

IV.

Vt Episcopi nullo modo confratrum confacerdotumque suorum parvipendere audeant vexationes Ecclesiarumque pres-

suras; sed unanimiter cuncti baculo pastorali & apostolica auctoritate succincti, in praetorio pro domo Israhel, id est, Christi Ecclesia, stare communiter non prætermittant.

V.

Vt expulsi laici vel quilibet de clero pro quibusdam facinoribus a propriis Episcopis, ab aliis juxta canonum statuta non suscipiantur; ut igne penitentis decocti, misericordiam Domini, prout potuerint, lacrymis fletibusque fibinet ante mortis obitum adquirant.

VI.

Nemo alterius liberum hominem, sicut jam in alia synodo constitutimus, recolligere presumat sine illis causis quas leges mundanae præcipiunt. Si quis deinceps contra haec nostra statuta tentaverit, sciat se ab omni ordine ecclesiastico esse privandum.

VII.

Confratrum coepiscoporumque accusationes fieri occulte omni modo prohibemus; quia saepe contingit ut innocentes a malis hujusmodi condementur. Sed si accusatio super persona cuiuslibet Episcopi dicitur, canonice sanctus in publicum prætendatur, quoniam scriptum est: *Cecidit de celo accusator fratrum, Apoc. 11. qui accusabat eos ante conspectum agni.* &

S

Tom. II.

1. Ioan. 3. iterum : *Qui odit fratrem suum homicida est.* & : *Qui non diligit fratrem suum quem videt, Deum, quem non videt, quomodo potest diligere?* His & talibus documentis instrudi, si qui contra hoc Dei decreto datum tentaverit Episcopus, Presbyter, & Diaconus, proprio honore privetur, laicus verò cuiuslibet dignitatis omni Christiana careat dignitate; & nisi utriusque resipuerint, anathematis vinculo innocentur.

SUBSCRIPTIONES.

Iohannes apostolicae Romanae Ecclesiae primae sedis Episcopus huic decreto à nobis promulgato subscripti.

Vvalbertus Portuensis Episcopus subscripti.

Petrus Forosempnij Episcopus subscripti.

Paseatus Episcopus subscripti.

Hincmarus Remorum metropolis Episcopus subscripti.

Anselmus Sennensis Archiepiscopus subscripti.

Aurelianus Lugdunensis Archiepiscopus subscripti.

Sigebodus Narbonensis Archiepiscopus subscripti.

Rostagus Arelatenensis Archiepiscopus subscripti.

Adalardus Turonensis Archiepiscopus subscripti.

Teudericus Vesontionensis Archiepiscopus subscripti.

Otrramus Viennenensis Archiepiscopus subscripti.

Isaac Lingonenensis Episcopus subscripti.

Gerboldus Cabillonensis Episcopus subscripti.

Agilmarus Arvernenensis Episcopus subscripti.

Bernerus Gratianopolitanus Episcopus subscripti.

Abbo Nevernenensis Episcopus subscripti.

Ottulfus Augustæ Tricorum Episcopus subscripti.

Gislebertus Carnotensis Episcopus subscripti.

Vvalefridus Vccienensis Episcopus subscripti.

Hildeboldus Sucssonensis Episcopus subscripti.

Teotharius Gerundensis Episcopus subscripti.

Ingelvinus Parisiorum Episcopus subscripti.

Edenulfus Laudunensis Episcopus subscripti.

Adebertus Silvaneensis Episcopus subscripti.

Berno Catalaunorum Episcopus subscripti.

Manicus Biterrensis Episcopus subscripti.

Efridus Piætavensis Episcopus subscripti.

Item Abbo Magalonensis Episcopus subscripti.

Frodoinus Barcilonensis Episcopus subscripti.

Arnaldus Tullenensis Episcopus subscripti.

IOHANNIS VIII. PAPÆ ADLOCVTIO AD REGEM SVB FINEM SYNODI.

Vos, carissime fili Hludouice gloriose Rex, precor in defensionem, liberationem, atque exaltationem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, sicut prædecessores vestri fecerunt, & vobis sub attestatione facere mandaverunt, sine procrastinatione & ultra dilatione succurrite: quia ministri Dei estis, vindices in ira in his qui male agunt, & non sine causa gladium portatis; ne forte, quod absit, illa vos aut regnum vestrum culpa contegat quæ quodam veteres Reges inimicis & infidelibus Dei quondam parcentes damnabiliter strinxerit. Vel si aliud placet, præfentaliter in isto loco date, per Deum & beatum Petrum vos conjuro, sine mora responsum.

CONFIRMATIO LEGIS KAROLI

DE COMPOSITIONE SACRILEGII,
edita coram Hludouico Rege & Episcopis LIII, in Consilio Tricassino, & eorum auctoritate juncta Gothicæ legi.

Johannes Episcopus servus servorum Ivo pat.
Dei omnibus Episcopis per Narbonensem c. 91
atque Hispanicas provincias consuentibus, Abbatibus, Presbyteris, cunctisque simul ordinibus divino ministerio mancipatis, necnon Comitibus, Vicecomitibus, Vicariis, Centenariis, Iudicibus, & omnibus in potestatebus constitutis in Hispania & Gothia provinciis degentibus, omnique populo occidentali catholicico, salutem & apostolicam benedictionem. Auctore omnipotente Deo mediante, incarnationis Domini nostri Iesu Christi anno DCCCCLXVI. Indictione XI. xv. Kalendas Septembri, domino videlicet Hludouico serenissimo regnante anno primo, actum est à nobis apud urbem Trecas pro statu sanctæ Dei Ecclesiæ

synodale Concilium : ubi sedentibus nobis in corona , venit ante præsentiam nostram filius noster Sigebodus primæ sedis Narbonensis Episcopus cum suis suffraganeis Episcopis , & detulit nobis librum Gothicae legis , ubi nihil habebatur de sacrilegiis , & in eisdem legibus scriptum erat ut cauæ quas illæ leges non habent , non audiarentur à judicibus illius patriæ atque ita ius sanctorum Ecclesiarum suffocabatur ab incolis Gallia & Hispaniae provinciis . Vnde nostra serenitas cum præscriptis Episcopis , inspeccis legibus Romanis , ubi habebatur de sacrilegiis , invenimus ibi à Iustiniano Imperatore legem compositionis sacrilegij constitutam , scilicet in quinque libras auri optimi . Sed nos leniorem legem præ-

cipimus esse tenendam quæ à Karolo est constituta pio Principe de compositione sacrilegij , videlicet in tringinta libras exanimati argenti , id est , sexcentorum solidorum argenti purissimi . Ideoque quisquis inventus fuerit reus sacrilegij , istam leviorem compositionem emendet ipsi Episcopis vel Abbatibus sive personis ad quos sacrilegij querimonia justè pertinuerit . Et si ipse reus sacrilegij facere noluerit , tamdiu excommunicationi subjaceat usquequo prædictam compositionem sexcentorum solidorum perolvat . Et si in hac obstinatione mortuus fuerit , corpus ejus cum psalmis & hymnis non deferatur ad sepulturam . Et præcipimus ut in fine codicis legis mundana scribatur hæc lex .

17. q. 4. c.
21. Quisquis
inventus.

TITVLVS III.

Conventus Furonenfis.

CONVENTIO QVÆ INTER GLORIOSOS REGES
Hludovicum filium Karoli Imperatoris, itemque Hludovicum filium Hludovici Regis, in loco qui vocatur Furoris, Kalendis Novembris, ipsis & communibus fidelibus ipsorum faventibus & consentientibus, facta est anno incarnationis dominice D C C L X X I X. Indictione XI. dicente Rege Hludovico filio Karoli.

Si ut inter patrem meum Karolum & patrem vestrum Hludovicum regnum Hlothari divisum fuit, volumus ut ita constat. Et si aliquis nostrorum fidelium de regno paris sui ex hoc aliquid purpurum habet, jussu nostro illud dimittat.

De regno vero quod Hludovicus Imperator Italæ habuit, quia needum ex illo aliqua divisio facta est, quicunque modo illud tenet, ita teneat, donec Dominus volente iterum simul venientes, cum communibus fidelibus nostris inveniamus & diffiniamus quod ex hoc melius & justius nobis visum fuerit.

De regno autem Italæ quia modo nulla ratio esse potest, omnes sciunt quia partem nostram de illo regno & requisivimus & requirimus, & Domino auxiliante requiremus.

ISTA SEQUENTI DIE STATVTA SVNT.
CAP. I.

Vt quia firmatas amicitiae & conjunctio-
 nis nostræ modo, quibusdam præpedien-
 Tom. II.

tibus causis, esse non potuit, usque ad illud placitum quod simul ut conveniamus statutum habemus, talis amicitia inter nos maneat, Domino auxiliante, de corde puro & conscientia bona & fide non ficta ut nemo suo pari vitam, regnum, aut fideles suos, vel aliquid quod ad salutem sive prosperitatem ac honorem regni pertinet, discipiat aut forconsiliet.

I I.

Vt si in cuiuscunque nostrum regno pagani sive pseudochristiani infurrexerint, unusquisque veraciter suum parem, ubi cunque necessitas illi fuerit, & ipse rationabiliter potuerit, aut per semetipsum aut per suos fideles & consilio & auxilio, prout melius potuerit, adjuvet.

I I I.

Vt si ego vobis superstes fuero, filium vestrum Hludovicum adhuc parvulum & alios filios vestros quos vobis Dominus donaverit, ut regnum paternum hereditario jure quietè tenere possint, & consilio

S ij